

SAARDE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kilingi-Nõmme

15. august 2024 nr 1-3/148

Saarde valla tuulepargi ja tuulepargi toimimiseks vajaliku taristu kavandamise kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

OÜ Utilitas Wind (registrikood 16171123) esitas 09.05.2024 Saarde Vallavalitsusele kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (edaspidi KOV EP) algatamise taotluse tuulepargi ja tuulepargi toimimiseks vajaliku taristu rajamise eesmärgil (olemasoleva Saarde tuulepargi edasiarenduse püstitamiseks).

04.06.2024 kirjaga nr 7-1/1-2 OÜ-le Utilitas Wind pikendas Saarde Vallavalitsus planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 96 lg 3 alusel KOV EP algatamisest või algatamata jätmise otsusest teatavakstegemise tähtaega kuni 90 päevani alates taotluse saamisest.

PlanS § 96 lõike 3¹ alusel teavitas Saarde Vallavalitsus 27.05.2024 avalikkust esitatud taotluse sisust ja võimalusest esitada samasisuline taotlus. Täiendavalt laekus tähtjaks kaks taotlust. 17.06.2024 esitas Sunly Wind OÜ (registrikood 14937897) KOV EP algatamise taotluse. 18.06.2024 esitas Vestman Solar OÜ (registrikood 14819212) KOV EP algatamise taotluse.

Saarde Vallavalitsus edastas 04.07.2024 kirjad Vestman Solar OÜ-le (reg.nr 7-1/1-5) ja Sunly Wind OÜ-le (reg.nr 7-1/1-6), milles anti tähtaeg 22.07.2024 KOV EP algatamise taotluse vastavusse viimiseks PlanS § 96 lõike 4 punktidega 1 kuni 3 ja haldusmenetluse seaduse § 14 lõike 3 nõuetega. Ühtlasi pikendas Saarde Vallavalitsus PlanS § 96 lõike 3 alusel KOV EP algatamisest või algatamata jätmise otsusest teatavakstegemise tähtaega kuni 90 päevani alates taotluse saamisest. Sunly Wind OÜ esitas täiendatud taotluse 17.07.2024 ja Vestman Solar OÜ 22.07.2024.

07.08.2024 esitas OÜ Utilitas Wind KOV EP algatamise taotluse täpsustuse, millega täpsustas taotluse järgset planeeringuala (lisas taotletavasse planeeringualasse ühe ning eemaldas ühe katastriüksuse seonduvalt maakasutusõiguse kokkulepete saavutamise perspektiiviga).

Käesoleva otsusega algatatakse KOV EP OÜ Utilitas Wind taotluse alusel, kuna planeeringuga soovitakse laiendada olemasolevat tuuleparki. Sellest tulenevalt on läbi viidud uuringuid mõjude hindamiseks. KOV EP algatatakse OÜ Utilitas Wind taotluse alusel, kuna Sunly Wind OÜ ja Vestman Solar OÜ KOV EP algatamise taotlused (k.a taotletav planeeringuala) vajavad veel täpsustamist. Sunly Wind OÜ taotluses esitatud ala kattub OÜ Utilitas taotlusega. Sunly Wind OÜ ja Vestman Solar OÜ KOV EP algatamise taotluste üle otsustatakse eraldiseisvalt.

Vastavalt OÜ Utilitas Wind esitatud taotlusele paikneb KOV EP algatamisel teadaolev planeeringuala Kanaküla, Kamali, Kärsu, Tõlla ja Mustla külades. OÜ Utilitas Wind taotletava KOV EP planeeringuala suuruseks on ligikaudu 2189 ha. Kavandatava tuulepargi ala jääb juba olemasoleva Saarde tuulepargi juurde, moodustades sisuliselt Saarde tuulepargi edasiarenduse. Olemasolevate Saarde tuulepargi tuulikute lähedale täiendavate tuulikute rajamine loob võimaluse kompaktse tuulepargiala moodustamiseks, mille mõju ehk häiring nii loodusele kui ka inimesele on väiksem (võrreldes samas mahus täiesti uue arendusalaga). KOV EP planeeringuala piir on OÜ Utilitas Wind taotluse järgi valitud nii, et kaetaks kogu perspektiivse tuulepargi (k.a ühendus liitumispunktiga) arendamiseks sobilik territoorium. Hõlmatud on ka juba olemasoleva Saarde tuulepargi tuulikud, et hinnata täiendavalt rajatavate tuulikute kumulatiivset mõju. KOV EP planeeringuala leidmisel on võetud arvesse ka juba teadaolevat informatsiooni, tehtud (k.a käimasolevaid) uuringuid ning Saarde tuulepargi järeelseirest saadud andmeid, leidmaks parim võimalik asukoht rajatavale tuulepargile (Saarde tuulepargi edasiarendusele). OÜ Utilitas Wind tõi KOV EP algatamise taotluses välja, et talle kuuluvad taotletud KOV EP planeeringualal mitmed kinnisasjad või on õigus nende kasutamiseks või toimuvad läbirääkimised vastavate õiguste saamiseks. Nõnda on olemas KOV EP elluviimise võimalus pärast selle kehtestamist.

PlanS § 95 lõike 1 kohaselt koostatakse KOV EP olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ punktist 4 on olulise ruumilise mõjuga ehitiseks tuulepark Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskiri“ tähenduses, mis koosneb vähemalt 30 meetri kõrgustest elektrituulikute. Tuulepark on Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskiri“ § 2 lõike 19 tähenduses mitmest elektrituulikust ning elektrituuliku omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnev elektrijaam.

KOV EP koostatakse tuulepargi (Saarde tuulepargi edasiarenduse) püstitamiseks Saarde vallas.

Tuuleparkide arendamise vajaduse tingivad Euroopa Liidu poolt Euroopa kliimamäärusega seatud eesmärgid: vähendada süsihappegaasi heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 55% võrreldes 1990. aasta tasemega ja saavutada kliimanetraalsus 2050. aastaks. Eesti riiklikud kliimaeesmärgid on kokku lepitud pikaajalises arengustrateegias „Eesti 2035“ ning „Kliimapoliitika põhialustes aastani 2050“. Strateegias „Eesti 2035“ on seatud sihiks, et 2035. aastaks peab Eesti kasvuhoonegaaside koguheide vähenema (st heitkoguse arvutamisel arvestatakse ka süsiniku sidumist) 8 miljoni tonni CO₂ ekvivalendini ning 2050. aastaks peab Eesti saavutama kliimanetraalsuse. Kliimanetraalsuse saavutamine saajandi keskpäigaks on sõnastatud ka kliimapoliitika põhialustes. Eesti on täiendavalt seadnud eesmärgiks, et 2030. aastaks tuleb katta kogu Eesti elektrivajadus taastuva energiaga.

Koostamisel oleva Saarde valla üldplaneeringuga on kavandatud määrata tuuleenergeetika alad. OÜ Utilitas Wind KOV EP algatamise taotluse järgne planeeringuala kattub suures osas Saarde valla üldplaneeringu eelnõu järgsete tuuleenergeetika aladega. Üldplaneeringu eelnõu seletuskirja kohaselt on võimalik väljaspool üldplaneeringuga määratud tuuleenergeetika alasid tuuleparke kavandada eriplaneeringuga. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on lisaks selgitanud, et üldplaneeringu ja KOV EP paralleelne menetlemine on põhjendatud juhtudel õiguspärane (<https://planeerimine.ee/>). OÜ Utilitas Wind tõi oma KOV EP algatamise taotluses välja, et

kõnealune Saarde tuulepargi edasiarendus on Vabariigi Valitsuse 25.01.2024 korraldusega nr 20 valitud üheks taastuvast energiaallikast elektrienergia tootmise vähempakkumise võitjaks, mis tähendab kohustust tootmisega alustada hiljemalt 01.07.2027 (RT III, 30.01.2024, 1). Arvestades Saarde valla üldplaneeringu koostamise käigus üleskerkinud täiendavaid asjaolusid, on võimalik, et üldplaneeringu kehtestamine võib jääda alles 2025. aasta esimesse poolde, mis võib seada ohtu eeltoodud tähtja järgimise. Seetõttu on, hoolimata asjaolust, et tuuleparkide kui olulise ruumilise mõjuga ehitiste asukohtade valikuga on tegeletud ka koostatavas üldplaneeringus, otstarbekas ja hetkel ainuvõimalik algatada tuulepargi (Saarde tuulepargi edasiarenduse) rajamiseks KOV EP.

KOV EP koostamisel leitakse esmalt tuulepargi ja tuulepargi toimimiseks vajaliku taristu püstitamiseks sobivad asukohad (asukoha eelvaliku tegemine) ning seejärel määratakse valitud asukohtades ehitusõigus ning lahendatakse muud PlanS § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohased ülesanded (detailse lahenduse koostamine).

Asukoha eelvaliku teostamisel lähtutakse keskkonnatingimustest ja piirangutest ning kavandatava tegevuse keskkonnamõjust, asustuse paiknemisest, sotsiaalsetest aspektidest, kohalikest huvidest ja väärtustest, tuulepargi püstitamise tehnilistest ja majanduslikest eeldustest ning teistest asjakohastest kriteeriumidest, mida tuleb arvesse võtta tuuleparkide püstitamiseks sobivate alade valikul. Tuulepargi püstitamiseks sobiv ala peab arvestama erinevate kehtivate väärtuste ja piirangutega, kuid olema ka sobilik ja tasuv tuulepargi rajamiseks.

Kohalik omavalitsus võib PlanS § 95¹ lõike 1 alusel tuuleparki kavandava KOV EP koostamisel loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada planeeringu asukoha eelvaliku otsuse alusel, kui puuduvad välistavad tegurid tuulepargi edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvaliku otsuses on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused.

Seega, KOV EP algatamise eesmärk on valida tuulepargi ja tuulepargi toimimiseks vajaliku taristu (k.a ühendus liitumispunktiga) püstitamiseks sobivaim asukoht (asukoha eelvaliku tegemine) ning edasi kas: a) määrata valitud asukohas tuulepargi ja taristu ehitusõigus ning lahendada muud PlanS § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohased ülesanded (detailse lahenduse koostamine) või b) loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada KOV EP asukoha eelvaliku otsuse alusel, kui puuduvad välistavad tegurid tuulepargi edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega.

PlanS § 95 lõike 5 kohaselt on KOV EP koostamisel kohustuslik läbi viia keskkonnamõju strateegiline hindamine. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2 alusel tuleb keskkonnamõju strateegiline hindamine algatada, kui strateegiline planeerimisdokument on KOV EP. KOV EP ja KSH raames hinnatakse ka planeeringu elluviimisega kaasnevaid asjakohaseid mõjusid.

Arvestades eeltoodud asjaoludega ning võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 37, planeerimisseaduse § 95 lõiked 1, 2, 3, 5 ja 6 ning § 96 lõiked 1 ja 4, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2 ning lähtudes Utilitas Wind OÜ esitatud taotlusest, Saarde Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Algatada OÜ Utilitas Wind kui eriplaneeringu koostamisest huvitatud isiku taotluse alusel kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine koos vajalike uuringute läbiviimisega, eesmärgiga püstitada tuulepark ja tuulepargi toimimiseks vajalik taristu.
2. Kinnitada algatamisel teadaoleva planeeringuala asukoht, piirid ja suurus vastavalt käesoleva otsuse lisale. Planeeringuala suurus on ligikaudu 2189 ha.
3. Planeeringu koostamise algataja, kehtestaja ja vastuvõtja on Saarde Vallavolikogu, koostamise korraldaja Saarde Vallavalitsus.
4. Volitada Saarde vallavanemat sõlmima eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuga OÜ Utilitas Wind leping planeeringu koostamisega ja keskkonnamõju strateegilise hindamisega kaasnevate kulude kandmiseks.
5. Saarde Vallavalitsusel viia läbi vajalikud hankemenetlused kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostaja ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija leidmiseks.
6. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega saab tutvuda Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald tööpäevadel kell 8.00 kuni 16.30 ja veebilehel www.saarde.ee.
7. Saarde Vallavalitsusel teatada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest vastavalt planeerimisseaduses ette nähtud korrale.
8. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri-Aija Viik

volikogu aseesimees